

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการดำเนินการวิจัย
5. การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกหัดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านอ่องไไฟ ตำบลกำพี อำเภอรนบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบฝึกหัดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านอ่องไไฟ ตำบลกำพี อำเภอรนบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
3. เพื่อศึกษาครรชนีประสิทธิผลของแบบฝึกหัดกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านอ่องไไฟ ตำบลกำพี อำเภอรนบือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 2 ศูนย์พัฒนาทางวิชาการกลุ่มนรบือ 4 ตำบลกำพี อำเภอรนบือ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวนห้องเรียน 11 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 154 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนบ้านอ่องไไฟ ตำบลกำพี อำเภอรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 9 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่morอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง สิ่งต่างๆ รอบตัวเรา จำนวน 12 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. แบบทดสอบย่อยหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ชั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่างๆ รอบตัวเรา จำนวน 4 ชุด ชุดที่ 1 - 2 เรื่อง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต ชุดที่ 3 - 5 เรื่องคิน ชุดที่ 6 - 9 เรื่องพืช ชุดที่ 10 - 12 เรื่องสัตว์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก (ทดสอบหลังจากเรียน จนแต่ละเรื่องในแบบฝึก)

3. แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่างๆ รอบตัวเรา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน จำนวน 20 ข้อ เพื่อศึกษาความรู้เดิมของผู้เรียนแล้ว เก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบ ไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ดำเนินการทดลองสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

ชั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่างๆ รอบตัวเรา จำนวน 12 ชุด โดยจัดกิจกรรม การเรียนการสอนชุดละ 2 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ทดลองสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 และดำเนินการทดสอบย่อระหว่างเรียนหลังจากเรียนจบแต่ละเรื่องของแบบฝึกทักษะ

3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทาง

วิทยาศาสตร์ชั้นพื้นฐาน จำนวน 20 ข้อ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการทดลองสอน แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน มาตรวจให้คะแนนแต่ละข้อ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณหาประสิทธิภาพ วิเคราะห์ข้อมูล
2. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐานแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียน
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
 - 3.1 หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) (B) ของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน รายข้อคำนวณ โดยใช้วิธีของ Brennan (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 90) ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.63
 - 3.2 หาค่าความยาก (Difficulty) (p) ของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐานแต่ละข้อ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 84) ได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.45
 - 3.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐานตามวิธีของ Lovett (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 96) มีค่าเท่ากับ 0.901
 - 3.4 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน โดยใช้วิธีของ Rovinelli และแฮมเบลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยใช้สูตร IOC (瓦罗 เพ็งสวัสดิ์. 2551 : 245) ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 - 1
4. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน ชั้นป्रถนศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่างๆรอบตัวเรา โดยใช้สูตร E_1 / E_2 (กุศยา แสงเดช. 2551 : 34) ได้ค่า E_1 / E_2 เท่ากับ 82.78/81.11
5. การหาค่าครรชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน ชั้นป्रถนศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่างๆรอบตัวเรา โดยใช้สูตร E.I. (บุญชุม ศรีสะอาด. 2546 : 159) ได้ค่า E.I. เท่ากับ 0.5405
6. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติ t - test แบบ

Dependent Samples (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 112) ค่า t ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 18.353 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่า t วิกฤต เท่ากับ 1.860 ที่ระดับนัยสำคัญ .05

สรุปผล

1. แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $82.78/81.11$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $80/80$
2. คะแนนจากการทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน หลังเรียน สูงกว่า คะแนนทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานก่อนเรียน ค่า t ที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 18.353 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่า t วิกฤต ซึ่งเท่ากับ 1.860 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผลการเรียนด้านทักษะกระบวนการวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภายหลังที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าครรชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา มีค่าเท่ากับ 0.5405 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 54.05

อภิปรายผล

ผลจากการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสิ่งต่างๆ รอบตัวเรา พบว่า แบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี ประสิทธิภาพเท่ากับ $82.78/81.11$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $80/80$ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัย ได้ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างแบบฝึกทักษะ จากเอกสาร ตำรา หนังสือ คู่มือการสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำ และสร้างแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ศึกษาหลักสูตร คู่มือครุ คู่มือการจัดการเรียนรู้ หนังสือแบบเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหา และ พฤติกรรมที่ต้องการ มีการเลือกสาระการเรียนรู้หรือเนื้อหาที่จะใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในครั้งนี้ โดยมีการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ และมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการสร้างแบบฝึกทักษะ กำหนดโครงเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนจากนี้

ยังได้นำแบบฝึกทักษะเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งเสนอผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกในลักษณะรูปเด่น จุดประสงค์การเรียนรู้และในด้านเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานมีความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน ดำเนินการสร้างอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีขั้นตอน และได้ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะครบถ้วนขั้นตอน ในการดำเนินการเมื่อนำมาใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ครุภาระดูแลแนะนำผู้เรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตัวบันเทิงทำให้มีการพัฒนากระบวนการคิด บรรยายกาศในห้องเรียน ผู้เรียนมีความสนใจเรียนคึกคัก สนุกสนานในบทเรียน ผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะลักษณะเด่นของแบบฝึกทักษะเป็นแบบฝึกที่คิดได้ผ่านกระบวนการทางประดิษฐิภาพจนมีคุณภาพผ่านเกณฑ์ มีรูปเล่มง่ายทั้งรูปภาพสีสันสวยงามน่าสนใจ และขั้นตอนการฝึกเป็นไปตามลำดับความยากง่าย ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตัวบันเทิง ผู้เรียนทุกคนประสบผลสำเร็จตามความสามารถ สื่อที่ใช้เป็นสื่อในห้องเรียน ทำได้ง่าย นักเรียนเกิดความสนใจในการฝึกและฝึกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตรงตามทุนถูกกฎหมายแห่งการฝึกหัดของธอร์นไคค์ (สุจาริ เพียรชอน และสายใจ อินทรัมพาร์ยี 2531 ก : 137 - 146) ซึ่งกล่าวพอสรุปได้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อได้มีการฝึกฝนหรือกระทำชำ្លៃ และเมื่อทำแบบฝึกทักษะแล้ว ได้ตรวจสอบและอภิปรายร่วมกันระหว่างครุภัณฑ์เรียน เพื่อให้ทราบคำตอบที่ถูกต้องในทันที ทำให้นักเรียนเข้าใจ มีแรงจูงใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา เกียรติอ่อน (2548 : 64-69) ผลวิจัยจากการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า แบบฝึกมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.16/80.41 งานวิจัยของ นิภา อินทรากษ์ (2550 : 52-54) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพ 84.88/83.89

2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา พนบฯ แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เมื่อนำไปทดสอบแล้ว ผลคะแนนทดสอบ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้เป็นเพร率为 แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่องสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเราดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายและความสำคัญของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน

ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิธีเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ศึกษาการสร้างแบบทดสอบปรนัยประเภทหลายตัวเลือก แล้วดำเนินการวิเคราะห์ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานและสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชนิดแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และหาคุณภาพของข้อสอบตามขั้นตอนของการหาคุณภาพ เลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และหาคุณภาพของข้อสอบตามขั้นตอนของการหาคุณภาพ ข้อสอบ เมื่อนำมาทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านช่องไผ่ ผลปรากฏว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี กาจัน (2542 : 43) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึก มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัย สมใจ สมคิด (2547 : 56 - 57) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ วรพงษ์ กาเก้า (2548 : 63 - 64) ได้ศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่า นักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของ นิภา อินทรเกณฑ์ (2550 : 52 - 54) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด มีความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม

3. การหาค่าบรรณาประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา พนว่า มีค่าเท่ากับ 0.5405 หมายถึง นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 54.05 และจะว่าแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา สามารถพัฒนา ความก้าวหน้าผู้เรียนให้มีความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ เท่ากับ 0.5405 หรือร้อยละ 54.05 ทั้งนี้ เนื่องจากแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกระบวนการและขั้นตอนการสร้างที่ถูกต้อง เหมาะสม

ครอบคลุมเนื้อหา พร้อมทั้งผ่านการนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ และนำผลไปปรับปรุง แก้ไขจนสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ พรมท้าว (2547 : 64-68) ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ มีค่า cronbach's coefficient 0.52 หมายถึง นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 52 งานวิจัยของ กรองกาญจน์ ประจำเมือง (2547 : 62-67) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณและการหาร เศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โจทย์ปัญหาการคูณและการหารเศษส่วน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีค่า cronbach's coefficient 0.6238 คิดเป็นร้อยละ 62.38

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครุภู่สอนวิทยาศาสตร์สามารถนำแบบฝึกไปใช้พัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนในระดับชั้นที่ใกล้เคียงได้ โดยปรับให้เหมาะสมกับระดับชั้น วัยและความสามารถของนักเรียน

1.2 ครุภู่สอนวิทยาศาสตร์ควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ตลอดจนให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักเรียนตลอดเวลาในการเรียน ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ครุภู่ควรอ่านให้นักเรียนฟัง

1.3 ครุภู่สอนวิทยาศาสตร์สามารถปรับเปลี่ยนลำดับของแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน ก่อนและหลังให้สอดคล้องกับประสบการณ์และความต้องการของผู้เรียนได้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐาน ในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ขึ้นพื้นฐาน เป็นต้น

2.2 แบบฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขึ้นพื้นฐานควรมีการบีดหยุ่นเวลา เพราะนักเรียนบางคนยังอ่านหนังสือช้า ไม่ทันเพื่อน และขาดประสบการณ์